

Siden dette Lovforslags Udarbejdelse og Fremsættelse er der imidlertid foregaaet visse politiske Begivenheder, som jeg ikke synes kan overses, og naar vi nu drøtter en Sag af saa vidtrækkende Betydning som Sygekassesagen, synes jeg, at disse Begivenheder bør øve en vis Indflydelse paa denne Sags Behandling. Regeringen har forelagt et Forslag til en Grundlovsændring, til en ny Sammensætning af Rigsdagen, et Forslag, som jeg haaber vil blive gennemført i Løbet af Vinteren, og vi vil altsaa i en ret nær Fremtid se en Rigsdag, der er sammensat paa en væsentlig anden Maade end den nuværende. Men med den Udsigt synes jeg, det er urimeligt at foretage saa gennemgribende Lovrevisioner paa et saa vigtigt Omraade som dette og enkelte andre, om hvilke der ogsaa er forelagt Lovforslag i denne Samling. Lovforslag, der angaar en saa vigtig Institution i Samfundslivet som Sygekasserne og flere andre Institutioner, bør ikke fremmes i en saa forværret og forringet Skikkelse, som der her foreligger Eksempel paa, medmindre man har haft Adgang til at spørge Vælgerne. Vælgerne er ikke spurgt, den Rigsdag, der sidder nu, har ikke, da vi gik til Valg sidst, spurgt Vælgerne, om de vilde have Sygekasserne væsentlig forringede, om de vilde have Adgangen til Sygekasserne stærkt begrænset o. s. v. Der har ikke været givet Anledning til en Drøftelse af denne Sag, og den angaar dog mange Tusinde Medlemmer i Samfundet. Jeg synes derfor, der er god Mening i, at vi ikke fremmer disse Lovforslag, før Vælgerne faar Lejlighed til at udtale sig om dem, og der er saa meget mere Grund til at vente med den foreliggende Sags Gennemførelse, som vi, hvad jeg nævnedes før, staar foran en gennemgribende Forandring i Rigsdagens Sammensætning. Naar man bereder sig til at give Valgret til Kvinder og til en stor Del af Ungdommen, altsaa til et Antal af $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ eller 1 Million Medborgere, hvor meget det nu bliver efter den Alder, der sættes — Medborgere, som hidtil har været udelukket fra Valgret —, er der god Mening i, at man paa et ogsaa for disse Medborgere saa vigtigt Omraade venter, indtil de har faaet Adgang til at udtale deres Mening om disse Ting. Jeg synes, at en Rigsdag, der er i Færd med at omdanne sig saa grundigt, ikke bør benytte sine sidste Timer til at udføre Foranstaltninger, der kan være af en saa omvæltende Karakter som de, der er foreslaaede i det fremsatte Sygekasselovforslag. Jeg har derfor det Haab, at denne Forhandling maa blive mere af formel end reel Karakter,

saa at det først bliver den nye Rigsdag — der forhaabentlig vil være sammensat paa betydelig bredere og bedre Grundlag end den nuværende —, som, efter at Vælgerne altsaa er blevet spurgt, kommer til at tage Bestemmelse om, i hvilken Retning Revisionen af Sygekasseloven skal gaa.

Med Hensyn til Sygeplejen hævder vi Socialdemokrater som bekendt, at den er en Samfundsopgave. Sygdom hører til de Livets Tilskikkelser eller Ulykker, som den enkelte ikke er i Stand til at værges sig imod paa fuldt betryggende Maade. Navnlig kan Arbejderklassen i et kapitalistisk Samfund paa Grund af de økonomiske Vilkaar absolut ikke sikre sig betryggende derimod. Vi hævder imidlertid ikke, at alene Arbejderne skal være sikrede af Samfundet mod Sygdom, men vort principielle Standpunkt er, at alle Samfundets Medlemmer burde have gratis Sygepleje, gratis Adgang til de Helbredelsesmidler, der er nødvendige under Sygdom. Hvis man gennemførte det Princip, vilde man derved sikre sig, at der overalt i Landet blev en formaalstjenlig Sygepleje, og at denne blev ens for alle. Lighed blev indført paa et Omraade, hvor den herskende Klasseforskel er i allerhøjeste Grad oprørende. Noget af det, der maa virke i højeste Grad oprørende, er, at fattige Mennesker, Mennesker, hvis Indtægter er saa kummerligt smaa, at de ikke evner at sikre sig hverken her eller der, i Sygdomstilfælde er allerulykkeligst stillede, idet de ikke har noget Sted at ty hen, hvor de kan faa Lægehjælp, Medicin, styrkende Midler, Hospitalspleje og alt, hvad der i øvrigt er nødvendigt, medmindre de giver Afkald paa deres borgerlige Rettigheder og giver sig under Fattigvæsenet, medens der paa den anden Side lever en Klasse Mennesker, for hvem Livets Herligheder staar aabne, hvad enten det er under Sygdoms- eller Sundhedsvilkaar. Den Klasseforskel, som mange Gange afslører sig paa andre Omraader, synes jeg er i særlig Grad oprørende, naar det drejer sig om syge. Derfor vilde det være i højeste Grad betimeligt og samfundsgavnligt, om man paa et saa vigtigt Omraade som Sygeplejen kunde komme bort fra Klasseforskellen ved at give alle Samfundets Medlemmer den samme Adgang til Helbredelsesmidler. Jeg synes, at der herimod ikke kan gøres nogen berettiget Indvending af økonomisk Natur, thi Udgiften til Sygeplejen kunde bæres ved Beskatning. Vi kunde alle bidrage vor Part dertil, vi kunde alle faa den samme Adgang til de Helbredelsesmidler, der burde være Adgang til, hvad enten den syge er